

Mangel på antitrombin

Du har fået konstateret antitrombinmangel. Anti-trombin findes naturligt i blodet og er med til at regulere blodets størkning. Mangel på antitrombin er oftest en arvelig tilstand.

VIDEN OM ANTITROMBIN

Det giver ikke symptomer i sig selv at have antitrombinmangel, men når man mangler antitrombin, har blodet en øget tendens til at størkne (koagulere). Det medfører øget risiko for, at der kan opstå en blodprop i de dybe vener eller i lungerne – også kaldet veneblodpropper.

Antitrombinmangel er arvelig på grund af en ændring (mutation) i det arveanlæg (gen), der koder for antitrombin. Antitrombinmangel forekommer dog ret sjældent, og man regner med, at kun nogle få familier i Danmark har antitrombinmangel.

Øget risiko for blodpropper

Mange mennesker med antitrombinmangel vil aldrig udvikle blodpropper. Nogen vil dog udvikle veneblodpropper, der kan føre til langvarige helbredsproblemer og i sjældne tilfælde kan være livstruende, hvis blodproppen sætter sig i lungen.

Hos de få, der udvikler veneblodpropper, er der ofte tale om et samspil mellem andre arvelige risikofaktorer, livsstil (herunder overvægt og rygning), alder og ydre omstændigheder, fx længerevarende sengeleje og kirurgiske indgreb.

Når du har antitrombinmangel og har haft en veneblodprop, er risikoen for at få en ny veneblodprop relativt stor, medmindre du får forebyggende blodfortyndende behandling.

Selvom veneblodpropper kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt i livet, ser man dem normalt ikke før voksenalderen. Både mænd og kvinder kan have antitrombinmangel, men kvinder kan have en øget tendens til at udvikle veneblodpropper under påvirkning af det kvindelige kønshormon østrogen under graviditet eller ved brug af p-piller.

Antitrombinmangel giver i sjældne tilfælde øget risiko for blodpropper i hjertet eller hjernen (arterielle blodpropper).

Østrogen

Hvis der i din nærmeste familie findes kvinder, der har udviklet veneblodpropper i forbindelse med hormonbehandling eller graviditet, fraråder vi dig at tage medicin, der indeholder østrogen – også i overgangsalderen. Har du som kvinde brug for prævention, kan du tale med din læge om mulige alternativer.

BEHANDLING

Blodfortyndende behandling i risikosituationer

Hvis du er sund og rask og aldrig tidligere har haft en veneblodprop, kan du nøjes med at få blodfortyndende medicin i såkaldte risikosituationer. Det kan være ved større operationer, benbrud, længerevarende sengeleje, langvarige rejser med dårlig benplads og ved graviditet.

Forebyggende blodfortyndende medicin

- **Operationer.** Ved operationer skal du altid have forebyggende blodfortyndende behandling, men det gælder også for personer uden antitrombinmangel.
- **Blodpropper.** Hvis du har haft blodpropper, vil du muligvis have brug for forebyggende blodfortyndende medicin i længere tid, måske livslangt. Får du blodfortyndende medicin med Marevan® eller Marcoumar®, er det vigtigt, at behandlingen ikke afbrydes, heller ikke hvis du skal have foretaget en operation eller et andet indgreb. I de situationer, hvor det er nødvendigt at afbryde eller holde pause med den forebyggende blodfortyndende behandling, skal du have alternativ blodfortyndende behandling med stoffet heparin, der gives som indsprøjtninger.
- **Graviditet.** Hos gravide kan man tilføje anti-trombin i tiden omkring fødslen for at undgå blodpropper.

DIN EGEN ANDEL I BEHANDLINGEN

Lev sundt og dyrk motion

Det er meget vigtigt at have en sund livsstil, da antitrombinmangel giver en let øget risiko for blodpropper i hjertet og hjernen.

Hvis du er rask og har antitrombinmangel, har du god mulighed for at påvirke risikoen for at udvikle blodpropper og dermed for at undgå alvorlige komplikationer senere i livet. Det er derfor vigtigt, at du lever sundt, får meget motion og undgår højt blodtryk, højt kolesteroltal, sukkersyge, rygning og overvægt.

Pas den blodfortyndende behandling omhyggeligt

Har du haft en veneblodprop, er det vigtigt, at du bevæger dig, og at du passer den blodfortyndende behandling omhyggeligt.

Brug kompressionsstrømpe(r)

Du bør bruge kompressionsstrømpe(r) i minimum 2 år efter din veneblodprop.

Kontakt os, hvis du er gravid

Kvinder med antitrombinmangel har en øget risiko for at udvikle en blodprop under graviditeten eller kort tid efter fødslen. Der er også en øget risiko for spontan abort eller dødfødsel.

Hvis du på forhånd ved, at der er antitrombinmangel i familien, kan man forhindre disse situationer med medicin.

EVENTUEL UNDERSØGELSE AF FAMILIEN

Antitrombinmangel er næsten altid arvelig. Hvis man som forælder har antitrombinmangel, er der 50 % risiko for, at man giver manglen videre til sit barn.

Det kan være hensigtsmæssigt at udrede biologisk familie, men det vil vi vurdere i forbindelse med din udredning her i Trombosecentret.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Vær opmærksom på hævelse og åndedræt

Det første tegn på en blodprop i benet kan være, at benet hæver og bliver ømt. Du skal også være opmærksom på, om du får pludseligt opstået ånde-

drætsbesvær, høj puls og smerter, når du trækker vejret dybt. Det kan være tegn på, at blodproppen har flyttet sig fra benet og op i lungen.

Oplever du nogle af disse symptomer, skal du straks søge læge (Lægevagten eller 112), så du kan blive undersøgt.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

**Kardiologisk Afdeling
Trombosecenter Aalborg**

Tlf. 97 66 45 40

Vi træffes:

Mandag, onsdag og fredag 9.00 - 15.00